

Izhaja

vsak četrtek (do potrebe)
tudi

5314 Licejska kr.

Do
šilj

Ljubljana

Rok ... se samo po eni
strani lista napišejo, druga stran
naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor
priložiti poštno znamko.Nefrankirani dopisi se ne
sprejmejo.

MIR

Glasilo koroških Slovencev.

Velja

za celo leto K 20—
» pol leta » 11—
» četrt » » 6—
» 1 mesec » 2—za inozemstvo primeroma več.
Naročnina se plačuje vnaprej.Za oglašila se plačuje po 40 v, med
besedilom po 80 v za 1 cm vsakokrat,
minimum 24 cm. — Za poslano se
plačuje po 60 v, za parte, zahvale in
izjave po 80 v za 1 cm. — Za male
oglašje se plačuje po 20 v za besedo;
debelo tiskano 40 v vsakokrat;
minimum 4 K.Za izvestilo pri upravnistvu 2 K posebej.
Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.Denar naj se pošilja na naslov:
Upravnistvo lista »Mir«,
Prevalje, Koroško.

Leto XXXIX.

Prevalje, 10. junija 1920.

Št. 27

Kmečki tabor v Grebinju.

V nedeljo, dne 13. junija 1920, pa
gremo vsi v Grebinj.Ob 8. uri dopoldne slovesna služba božja na
trgu.Po sv. maši govorijo razni domači govorniki
in govornice. Popoldne ob dveh veselica na
šolskem dvorišču z igro, godbo, srečolovom,
govori itd.Poslanec Grafenauer je obljubil, da pride
govorit.Nastopili pa bodo tudi drugi domači kmečki
govorniki.

Na svidenje v Grebinju!

Rož gori.

Borovlje, dne 2. junija 1920.

Kresovi na naših gorah in kresovi v naših
dušah. Kdo se bo drznil pogasiti ta ogenj? Pri-
dite vsi vi nemški in nemškutarski ognjegasci in
poskusite gasiti. Naš ogenj, naša plamteča lju-
bezen do Roža, ki ga je nekada branila pest na-
ših Serajnikov še pred hujšimi janičarji, kakor so
današnji izdajalci in zaničevalci svoje slovenske
matere, bo požrla, bo uničila tudi vas. Manifesta-
cijski shod v Borovljah v nedeljo dne 30. majnika
vam je moral biti zadnji, dovolj jasni in dovolj
odločni opomin: „Ne igrajte se z nami Rožani!“
— 5000 do 6000 ljudi se je zbralo na trgu v
Borovljah, da pove v prvi vrsti Borovljam samim
in vsem onim, ki vso svojo modrost črpajo iz kal-
nih, po raznih Mebusih in Startinikih zastrup-
ljenih virov: nič se vas ne bojimo. Slovenski kmet
je vstal, slovenski kmet se je začel zavedati svoje
moči, njemu je podal slovenski delavec svojo žu-
ljavo roko. Dva trpina sta se združila in povedala
vsem, ki hočejo razumeti: roke proč od naše zem-
lje! Ne bodete barantali za naše duše, ne, nikdar
več ne bodete! Ali ste videli naše Selane? Odkar
žive, se bojnejo. Zato so pa postali trdi in stoje
neomajeno kakor starodavna Košuta. Nekam za-
čuden so gledali: ali je nam tega treba? Ne, za
nas ni ta shod, mi ga ne rabimo. Mi vemo, kaj
hočemo, mi verujemo v svojo bodočnost v svobodni
Jugoslaviji. Te vere nam nihče ne vzame. Nam
ni treba shodov. In vendar smo ga veselili, današ-
njega shoda. Mi smo tako raztreseni po naših
gorah, sedaj vidimo, koliko nas je. Niti eden Selan
se ne bo drznil glasovati za Avstrijo. — Ali ste
videli naše Plajberčane? Dolga nepregledna vrsta
jih je bila. Prvi so šli pri Fremerju, zadnji še
pri gozdu pred Koblom. Vse v zastavicah in pred
nimi tablica z napisom: janičarji brez janičarjev.
Toliko narodnega ponosa in odločnosti je bilo v
teh slovenskih janičarjih, da so izjavili: k nem-
škutarju Justu mi ne gremo. Po shodu so sami
za se napravili veselico v Podljubelju. — Kdor
še zdaj ni spregledal, kje bo zmaga, tisti je udarjen
s kurjo slépoto. Kdor je videl tistih 120 vozov
vseh ovenčanih in v zastavicah, kdor je videl
Arnušev gardo iz Kotmarevasi, kdor je videl
Bistričane in Šent Janžane, kdor je videl vrle
Šmarječane, kdor je videl vso to pestro množico
Rožanov in Gorjancev in še veruje v nemško
zmago, tistemu ni pomoči. Sicer pa itak več ne
verujejo v svojo zmago. Če bi verovali vanjo, bi
ne bili od jeze jokali za spuščeni zastori, bi se
ne tolažili z bedasto tolažbo, da so bili vsi ti, ki
ne vpili živio, plačani, bi sedaj ne pihali jeze in
si dajali duška z žvižganjem in psevkami. Nem-
štvo in nemštvo, kako daleč si padlo! Pagla-
vec, ki ga je treba sklofati, da se spametuje!
Pocakaj, že pride še več takih klofut, najhujša
na dan glasovanja. Tedaj ti bo sapo vzelo. Kdo
ima še strah pred vami? Naša ženska armada

vas bo premagala. Ali ste videli te naše žene in
dekleta? O, ta koroška kri! Kako so jim bliščale
solze v očeh, kako je vse gorelo v njih, ko jim
je govorila priprosta delavska žena Ogriseva o
materinem trpljenju in ga Čuček-Kleinmajer o
dolžnostih, ki jih imajo v sedanjih razmerah. Pri-
sego, sveto prisego si bral v očeh naših žen in
deklet: naši deci ne bo več tujec gospodoval,
naše dece ne bo več duševno moril v šolah, ne
bo je več učil zaničevati nas, svojih mater. Kar
so prisegle, to bodo tudi dosegle, to bodo tudi
držale.

Kdo se sedaj še boji? „Ali imate še strah?“
je vprašal predsednik Nar. sveta č. g. Trunk in
dobil gromovit odgovor: Ne! Ta odgovor ponavlja
ves Rož, vsi oni tisoči, ki so bili v duhu pri nas,
a telesno zadržani.

Kresove ste vžgali v nedeljo v naših dušah:
Trunk, Grafenauer, dr. Čemer, dr. Arnejc, Brandner,
dr. Mišic! In sedaj ves Rož gori navdušenja in
težkega pričakovanja trenutka, ko bomo izpljunili
strup izdajalstva in nemškutarstva in oprali s sebe
njegovo sramoto in ponižanje. Rož gori! Čim več
papirja bodete zmetali iz Celovca, tem bolj bo
gorel.

Velikanski tabor v Žrelcu.

Lepi so bili tabori v Velikoven, v Pliberku
in v Železni Kapli, še lepši je bil tabor v Bo-
rovljah, a najlepši tabor v Žrelcu. Drugi kraji
leže ob lepih cestah ali železničarjih, Žrelec pa
nima železnice in je od železničnih postaj v
Grabštanju in Vetrinju dobri 2 uri oddaljen.

Kakor bi povodenj poplavlja Žrelec, z vseh
strani so se zgrinjavale neštete množice ljudstva.
Vse slovenske koroške znance si tam videl, iz
daljnih Bač in iz Dravograda. A prihiteli so
tudi štajerski in kranjski Slovenci, da skupno z
nami manifestirajo za naše ujedinjenje. Hvala
vsem!

V Žrelcu je bilo v nedeljo 6. t. m. zbranih
do 10.000 ljudi. Domačin, kmet iz Žrelca je dejal,
da toliko ljudstva Žrelec še nikoli ni videl. Tudi
nemški Celovec prej ni nikoli poslal toliko ljud-
stva v Žrelec.

V imenu mariborskega ženskega društva je
pozdravila tabor gospa Poljančeva, v imenu ljub-
ljanskega tudi neka gospa. Temperamentno sta
govorila gospoda Brandner in Urbanc iz Ziljske
doline. Lepo je zaključil zborovanje g. župnik
dr. Arnejc, nebrojna množica je prisegla, da bo
glasovala kot en mož za našo državo. Z veli-
kim navdušenjem so bile sprejete stavljene re-
solucije. Nato se je pričela veselica. Glasbena
Matica iz Maribora in Ljubljane je krasno pre-
pevala, godba mariborskih železničarjev je lepo
svirala, nastopili so borovljski Sokoli in njih
naraščaj. Srečolov, tekma narodnih noš itd. itd.

Na shodu smo videli, da se naše vrste od
dne do dne množijo in ko bo prišlo ljudsko gla-
sovanje, bo strepetal tudi Celovec.

Dopoldne se je vršilo blagoslovljanje in slo-
vesna otvoritev nove ceste Žrelec—Vetrinj.

Posebni vlaki so imeli zamudo, vsled tega
se je sv. maša pred cerkvijo pričela še le ob 5/6
na 12. Po sv. maši je bil opoldanski premor,
nato pa so se množice uvrstile v velikanski spre-
vod k demarkacijski črti, kjer je občinstvo burno
manifestiralo za našo državo.

Po obhodu je otvoril predsednik krajevnega
odbora Fišer shod s prisrčnimi pozdravi.

Naša stara bojovnika za narodne pravice
koroškega slovenskega ljudstva Grafenauer
in Smodej sta v lepo zasnovanih govorih bo-
drila nas, bodrila omahljivee in povedala tudi
nemškutarjem, kar jim gre. Smodej je dokazal,
da se naša pokrajinska vlada v Ljubljani in
centralna v Beogradu brigata za nas, dokaz temu

zgradbe mostov in cest in načrti za nove ceste
in nove železnice. Še bolj kakor za materijelno
kulturo pa se je brigala vlada za duševno kul-
turo, za šole itd. To pa nam je razložil med
drugim, kar nam je povedal, poslanec Grafenauer.

Mirovna pogodba z Nemško Avstrijo.

Členi 197—216.

Koliko dolgov stare avstro-ogrske monarhije
je prevzela Nemška Avstrija — koliko Jugo-
slavija?

-Z.- V nemški brošurici „Kärntens Schick-
salsstunde“ čitamo na 11. strani dobesedno: „Ju-
goslavien muß von den Schulden des alten Öster-
reich-Ungarn ganz genau den gleichen verhältnis-
mäßigen Anteil übernehmen wie Deutschösterreich.“
Jugoslavija mora od dolgov stare Avstro-Ogrske
ravno isti primerni del prevzeti kot Nemška Avstrija.

Nemška brošurica ima v tem za vsakega vele-
važnem vprašanju drugo in sicer prav zanimivo
mnenje, ki pa nikakor ne odgovarja resnici. Ali
pustimo Nemcem veselje, naj pišejo in lažejo; saj
je to poceni.

Predno na to važno vprašanje odgovorimo,
moramo si biti prej v svesti, koliko dolgov je za-
pustila stara Avstro-Ogrska, kar nam mirovna
pogodba nikakor ne pove in ji tudi povedati ni
treba.

„Arbeiter Zeitung“ z dne 23. julija 1919 nam
poda sledeče podatke o starih dolgovih avstro-
ogrske monarhije.

I. Predvojni dolгови.

a) Dolгови s hipoteko 2.400 milijonov kron.
Železnice, rudniki itd., ki jih je avstro-ogrska
monarhija zidala, so povzročili veliko dolgov in
za take dolgove jamčijo železnice, rudniki itd.,
kar imenujemo dolгови s hipoteko. Za kme-
tov dolg jamči njegovo posestvo in tak dolg ime-
nujemo dolg s hipoteko. Če ima človek dolg, ki
nima posestva itd., imenujemo ta dolg osebni dolg,
ker jamči samo oseba. Znano je, da posojilnice
rade dajejo posojila na posestva — toda ne na
osebo. Toliko sem moral razložiti, da bomo ve-
deli, kaj so dolгови s hipoteko.

b) Dolгови brez hipoteke 10.830 mil. kron.

Predvojni dolгови 13.230 mil. kron.

II. Vojni dolгови.

a) Vojna posojila 35.050 mil. kron.

b) Dolгови pri avsto-ogrski
banki 29.560 „ „c) Posojila pri raznih du-
najske bankah 2.600 „ „

d) Posojilo v Nemčiji . . 20.000 „ „

e) Posojilo na Danskem,
Holandskem in Šved-
skem 1.500 „ „f) Dolгови pri raznih voj-
nih dobaviteljih . . . 3.180 „ „

Vojni dolгови . 91.890 mil. kron.

Omeniti moram posebno, da dolгови imeno-
vani pod črko d in e vedno rastejo, ker nemško-
avstrijski denar nasproti nemškemu, danskemu,
holandskemu in švedskemu vedno bolj pada. In
če je „Arbeiter Zeitung“ cenila te dolgove (pod
d in e) na 9 milijard, sem jih moral jaz na 21 1/2
milijard, ker je kurz nemško-avstrijskega denarja
tako močno padel.

I. Predvojni dolгови 13.230 milijonov kron

II. Vojni dolгови . 91.890 „ „

Vseh dolgov vkup 105.120 milijonov kron.

V to svoto seveda niso všteti dolгови, ki jih
je Nemška Avstrija napravila od časa svojega
obstoja, t. j. od 28. oktobra 1918, ki so ogromni.
O teh dolgovih na koncu.

Zdaj nas zanima vprašanje, koliko je vsaka na ozemlju stare avstrijske monarhije nastala država dolgov prevzela.

Brošurica „Kärntens Schicksalsstunde“ pravi, vsaka država enako — kaj je resnica?

I. Predvojni dolгови.

a) Od dolgov s hipoteko je prevzela vsaka država toliko, kolikor je prišlo v njeno oblast dotičnih železnic, rudnikov itd. Vrednost teh železnic, rudnikov itd. bo cenila posebna komisija, ki pride v naše kraje. Ker ima Nemška Avstrija največ železnic, bo morala od teh dolgov tudi največ plačati, in zato je hrup nemških listov, da ima Nemška Avstrija največ železnic, prazen, saj jih bo morala plačati.

Strokovnjaki cenijo, da bo morala Nemška Avstrija od dolgov s hipoteko (2400 milijonov jih je) prevzeti nad 1.000 milijonov.

b) Dolgovi brez hipoteke (10.830 milijonov jih je) se razdelijo po davčni moči vsake posamezne države, nastale na ozemlju stare Avstro-Ogrske monarhije.

Kaj se to pravi?! Kdor je plačeval v stari Avstriji v letih 1911—1913 več davkov, tisti prevzame tudi več dolgov. Pri centralističnem režimu v stari Avstriji se je plačevalo največ davkov v središču, t. j. v Nemški Avstriji. „Arb. Ztg.“ piše, Nemška Avstrija, ki bi morala prevzeti od teh dolgov samo 24 odstotkov, bo morala po tem določilu mirovne pogodbe ne manj kot 60 odstotkov, t. j. 6.500 milijonov kron prevzeti.

O ti uboga Nemška Avstrija — ali kaj briga to celovške brošurice, ki pravijo, da je vsaka država enako prevzela.

II. Vojni dolгови.

Pridemo k razdelitvi vojnih dolgov, ki je za Nemško Avstrijo še bolj uničujoča.

a) Vojna posojila.

Vsaka država je prevzela toliko vojnih posojil, kolikor so jih njeni državljani podpisali. Ni dvoma, da so Nemci, posebno nemške banke, po raznih mestih največ podpisale. Nemci so bili tudi najbolj navdušeni za vojsko. Vojna posojila, ki se nahajajo v tujini, mora tudi Nemška Avstrija prevzeti. „Arb. Ztg.“ ceni vojna posojila, ki jih mora Nemška Avstrija prevzeti, nad 15.000 milijonov kron!

b) Dolgovi pri avstro-ogrski banki.

Ti dolgovi nič niso drugega, nego bankovci, ki krožijo po ozemlju stare Avstrije. Mirovna pogodba določa, da jih mora vsaka država toliko prevzeti, kolikor jih njeni državljani imajo. Razen tega jamči za vse bankovce, ki krožijo v inozemstvu, edinole Nemška Avstrija. Dolgove Nemške Avstrije pri avstro-ogrski banki cenijo strokovnjaki na 10.000 milijonov kron!

Vse druge dolgove, imenovane pod c, d, e, f, prevzame edinole Nemška Avstrija, kar citamo na koncu člena 203 mirovne pogodbe.

Vsi ti dolgovi znašajo po današnjem kurzu 27.280 milijonov kron in morajo od dne do dne rasti, ker nemško-avstrijska krona še vedno pada. Seštejmo še enkrat vse od Nemške Avstrije prevzete dolgove!

Dolgovi s hipoteko	1.000 milj. kron
Dolgovi brez hipoteke	6.500 " "
Vojna posojila	15.000 " "
Dolgovi pri avstro-ogrski banki	10.000 " "
Dolgove v svoji celoti imenovane pod c, d, e, f	27.280 " "
	59.780 milj. kron.

Torej od približno 105 milijard kron dolgov prevzame Nemška Avstrija skoraj 60 milijard K.

K tem 60 milijardam starih avstrijskih dolgov pridejo še drugi, ki jih je Nemška Avstrija od časa svojega obstanka napravila. Rabi surovine in premog za svojo industrijo in vse to mora v dragem tujem denarju plačati; rabi živež, ki požre naravnost gorostasne vsote. Nem. Avstrija je napravila v proračunskem letu 1919/20 10¹/₂ milijard deficita. (Glej „Freie Presse“ 13. maja 1920) — nima drugega odpomočka za odstranjenje tega deficita nego tiskati bankovce kot se tiskajo knjige.

In ne smemo se čuditi, če piše „Arb. Ztg.“ z dne 23. julija 1919 na drugi strani dobesedno: „Es ist klar, daß die sechs Millionen Deutsch-Österreicher unter dieser Schuldenlast zusammenbrechen müssen.“

Koliko dolgov je prevzela Jugoslavija?

I. Predvojni dolгови: a) Dolgovi s hipoteko.

Antantna komisija bo cenila železnice in vse državno premoženje, ki gotovo ne bo presegalo 1/2 milijarde kron.

b) Dolgovi brez hipoteke.

Dr. Hacin ceni v „Slov. Narodu“ z dne 31. decembra 1919 jugoslovanski del na teh dolgovh. 3 milijarde kron.

II. Vojni dolгови: a) Vojnih posojil imajo jugoslovanski državljani približno 1 milijardo kron v svoji posesti, kar pač mora Jugoslavija prevzeti.

b) Bankovcev kroži na našem ozemlju 7 milijard, za katere jamči zdaj Jugoslavija.

Dolgove pod c, d, e, f imenovane, prevzame edinole Nemška Avstrija.

Zaključek: Nemška Avstrija prevzame od vseh staro-avstrijskih dolgov skoraj 60 milijard; Jugoslavija samo 11¹/₂ milijard!

Mislím, da je s tem dokazano, da ni resnica, kar pišejo nemške brošurice. Tako citam v brošurici „Kärntens Schicksalsstunde“ na 11. strani: „Jugoslaviens Schuldenlast ist ungeheuer und drängt zur Katastrophe.“

Za tako pisarijo imamo pač le posmeh. Ravno tako je prav pobožno zlagano, kar pišejo v brošurici „Die Wirtschaftsfrage“ na strani 3.

Vsem tem nemškim pisateljem pa kličem: Kupite si mirovno pogodbo in študirajte jo!

Čitateljem „Mira“ pa naznamim, da s prihodnjim člankom končam svojo razpravo o mirovni pogodbi. Sledi še članek: Kaj je Nemška Avstija po mirovni pogodbi.

Politični pregled.

Zastopniki avstrijske vlade

so odpotovali 2. junija v Belgrad h gospodarskim pogajanjem z jugoslovansko vlado. Udeležili so se je državni tajniki Paul, Löwenfeld-Russ in Zerdik ter sekcijski šef Riedl. Sklenila se bo zopet trgovska pogodba.

Bavarski Lloyd

je uvedel redno parobrodno službo med Nemčijo in Jugoslavijo. Ravnateljstvo tega društva je v Belgradu.

Minister Protić,

ki se je mudil v Ljubljani in obiskal tudi Gorenjsko, se je vrnil v Belgrad. Kranjska Slovenija se je g. ministru jako dopadla.

Ruski boljševiki

prodirajo proti Poljakom. Zavzeli so mesto Minsk. Poljaki utrjujejo Varšavo.

Seaton Watson

naš angleški prijatelj, je došel v Zagreb, kjer je bil svečano sprejet. V soboto je bil svečano promoviran za častnega doktorja zagrebske univerze.

Italija.

Razgovori o jadranskem vprašanju med našimi in laškimi zastopniki se bodo pričeli še le 15. julija. — Nemiri v Furlaniji trajajo dalje. V Vidmu je demonstriralo 30.000 ljudi.

Plebiscitna komisija za Koroško.

Iz Pariza poročajo, da se je dne 29. maja pri seji poslanikov sestavila plebiscitna komisija za Koroško.

Mirovna delegacija.

Andrija Radović, dr. Rybař in dr. Žolgar so oproščeni dolžnosti kot člani jugoslovanske mirovne delegacije. Našo državo hosta zastopala odslej samo še dr. Trumbić in Pašić.

Dnevne vesti.

Knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič je praznoval zdrav in čil na duhu in telesu 70letnico. Ob tej priliki so se mu poklonile sloj. kršč. soc. organizacije. Tudi mi koroški Slovenci, za katere je imel naš jugoslovanski škof vedno odprto srce in odprte roke, mu iskreno čestitamo, želeč, da bi še dolgo deloval v prid jugoslovanskega naroda. (Ta vest je bila namenjena že za preteklo številko, pa je pomotoma izostala.)

Odkritje nagrobnega spomenika dr. J. E. Kreka. Ob obletnici majniške deklaracije, ki je tudi na Koroškem vžgala v obupajočih srcih novo iskro, ki je v vsakem poštenem slovenskem srcu povzdignila narodno zavest, ki je obrnila našo pozornost na topli solnčni jug, so odkrili v Ljubljani nagrobni spomenik velikemu soc. delavcu, velikemu Jugoslovancu dr. Kreku. Kip je delo kiparja Dolinarja in predstavlja dva orjaka, ki žalujejo sklonjena slonita nad grobom. Slavnostni govor je govoril župnik in pisatelj Fr. S. Finžgar. Poklonili so se mu Hrvati, govorila sta dr. Vendelin Megler in dr. Markulin, v imenu Rusov je govoril bivši guverner v Odesi g. Markov. Predsednik odbora za Krekov spomenik pisatelj

dr. Fran Detela je izročil spomenik v varstvo ljubljanske občine, katero je prevzel župan g. dr. Tavčar. Tako je skromni dr. Krek dobil spomenik, ki ga zasluži.

Osebnost. Za rednega profesorja finančne vede in finančnega prava na juridični fakulteti našega vseučilišča je imenovan dr. Fr. Eller, višji finančni svetnik, sin umrlega nadčitatelja Fr. Ellerja na Zili pri Beljaku. Iskreno uestitamo!

Rok za podpis delnic Osrednje zadruga za preskrbo in izvoz d. d. v Beogradu („Središnje zadruga za snabdevanje i izvoz, a. d.“) je podaljšal do 20. junija 1920. Opozarjamo na današnji oglas in na glavni oglas za podpis teh delnic, ki smo ga objavili v našem listu v št. 25. z dne 2. junija 1920.

Pliberk. Naš davkar je prestavljen v Novo mesto. Na njegovo mesto pride g. Valentinič iz Velikovca.

Velikovec. Umrli so: Emilija Spelak — mati gospe Pawlik, roj. v Novem mestu na Kranjskem; Franc Herzog, občinski ubožec; Pitschl Marija in Petric Urša, gostilničarka pri Dulerju, zadeta od kapi. N. p. v m.

Velikovec. Pri pogrebi se pogrebci dostojno obnašajo, če niso penzionirani „folksverovci“ — ki ne znajo ločiti pogreba od navadnega sprehoda.

Velikovec. Po velikovškem trgu postopajo dan za dnevom krepki fantje, ki se pa dela boje. — Je pač težko se privaditi delu, če je človek vajen folksverovca špilat.

Shod v Borovljah se je sijajno obnesel. Bilo je nad 6000 ljudstva. Govorili so: župnik Trunk, dr. Čemer, gospa Ogris iz Podlublja, dr. Arnejc, mladenič Ogris iz Bilčova, gospa Čučkova iz Rožeka, g. Brandner iz Ziljske doline in dr. Mišič. V resoluciji odobravajo Rožani plebiscit, se ga veselijo, zahtevajo pa glasovanje tudi za brate ob Soči, Jadranskem morju in na Koroškem.

Klej za mizarje. Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani je prejel nekaj mizarskega kleja. Obrtniki naj priglase svoje potrebščine najkasneje do 10. junija t. l., da se bo moglo ozirati na njih priglase.

Dopisi.

Velikovški okraj.

v Dobrlavas. (Obisk.) Že dvakrat nas je obiskal profesor Gjuro Džamonija, narodni poslanec v Beogradu in profesor učiteljskega v Mostaru. Hvaležni smo gospodu profesorju za njegovo vpljudnost, za njegove navduševalne besede, s kojimi nas ob vsaki priložnosti vzpodbuja k ljubezni do jugoslovanske domovine. — Prinesel nam je tudi lep dar 4000 K za našo, po nemških tolpah uničeno mladinsko knjižnico. To svoto mu je dal na razpolago gospodin Paško Količ iz Dubrovnika. Obema torej iskrena hvala.

v Apače. (Igra in shod.) Na binkoštni pondeljek smo doživeli Apačani nekaj, česar še tukaj ni bilo, igro: „Nemški ne znajo“, uprizorjeno po galiških fantih. Vsi igralci brez izjeme so bili svoji nalogi kos in videlo se je, da so se na igro pridno pripravljali in isto na odru z veliko vnemo uprizorili. — Pred igro je nastopil g. nadučitelj Möderndorfer. V svojem resnem, deloma rezkem, pa tudi šaljivem govoru je pokazal tužno življenje koroškega Slovenca pod nemško pestjo in da bo šele v Jugoslaviji kmet res gospodar svoje živine, katero bo prodajal, kakor njemu ljubo in da bo mlet svoje žito, kolikor in kadar bo potreba. V odmoru med igro je navduševal z mladeniško nadahnutimi besedami jurist Ude iz Ljubljane poslušalce, da storijo svojo narodno dolžnost na dan glasovanja. Zadnji je povzel besedo škocianski gospod župnik. S prepričevalnimi besedami je pokazal, da je godrnjanje čez Jugoslavijo bedasto, ker po vojski do tal porušena hiša se ne da v par mesecih popraviti, kaj pa šele država s 13 milijoni ljudi. Vsi trije govorniki pa so eno stvar posebno poudarjali, da se nam ni treba v nobenem oziru Srbom bati.

v Libeliče. Vojska je tukaj veliko žrtev zahtevala, še več ljudi so pa spravile v prezgodnji grob nalezljive bolezni in nezgode doma. Zadnjič se je ponesrečil v svoji žagi ugledni kmet Franc Skuk pd. Kancijan v Potočah. Ta bode okreval. Par ur po nesreči je pa umrl dne 29. maja marljivi delavec Simon Godec, ki je prišel pod voz, ko je hlode vozil za grad.

v Libeliče. Dne 16. maja se je tukaj ustanovila podružnica kmetijske družbe. Ljudstvo je pazljivo poslušalo govornike. Ker se je govorilo tudi o razdelitvi prevelikih zemljišč, prišli so na shod tudi vsi oni, ki hrepenijo po koscu lastne zemlje. „Dajte nam vsaj toliko zemlje, da bomo krompir in zelje sadili,“ je glas delavcev in oferjev.

Rok za podpis akcij Središnje zadruge za snabdevanje i izvoz a. d. v Beogradu je podaljšan do inkl. 20. jun. t. l.

Opozorjamo na glavni oglas za podpis teh delnic, ki smo ga objavili v našem listu v šte. 20. z dne 2. junija 1920.

Prav imajo! Vojska jih je izučila! Kmet je moral oddajati, občina ni imela večkrat nobenih živil in kdor ni imel zemlje, je gladoval. Kateri so pa imeli kakšno njivico v najemu, so si pridelali vsaj toliko, da njim ni bilo treba gladovati. Ker ima Jugoslavija zemlje dovolj, jo bode onim, ki imajo pridne roke, tudi dala. Naša država spozna, kako močen je narod, ki živi na svoji lastni grudi! Zatorej nam pa je tudi ljuba in draga ta država!

v Libeliče. Ravno iste hujšakače, ki so ščuvali proti Nemcu Pugelniku in ki so glavni krivci njegove smrti, so najeli Nemci, da ruvajo proti nam. Tudi tukaj so bili agitatorji, ki so o veliki noči pripravljali ljudstvo za revolucijo. Nič ni lažjega, kakor sedaj, ob času občne draginje, katero pa zakrivijo tudi ljudje, ki hočejo brez resnega dela veliko zaslužiti, nevedno in trpeče ljudstvo razdražiti in nahujskati. Jugoslavija hoče rane, ki je njej vojska vsekala, zaceliti. Pa naglo to ne gre! Pridejo pa ljudje, ki trgajo zaceljene kraste, da na novo in še hujše bolé, kakor poprej! To so ljudje, ki bi radi nič delali, pa gospoda igrali. Zatorej prežijo, kako bi si delili, kar so si drugi s pridnostjo pridelali. Ravno ti so pristopni za judežve groše Nemcev. Sedaj so utihnili, ker par njihovih voditeljev je izginilo. Pa Nemec zna vojsko peljati. Kmalu bode druga njihova rezerva najbrž zopet naskočila!

v Mežica. (Nesreča.) Rudar Ivan Huter, rojen v Pliberku in pristojen v Šent Danijel, se je dne 25. maja ponesrečil. Manipuliral je pred stanovanjem z dinamitno patrono, hotel jo je izprazniti, a patrona je eksplodirala in mu odrezala na levi roki tri prste na desni pa palec in kazalec. Tudi na obrazu je dobil poškodbe.

v Krčanje. (Ogenj.) Dne 27. maja je strela udarila v hišo posestnice Rapac na Spodnjih Krčanjah. Hiša je bila koj v plamenu. Kar je bilo lesenega, je pogorelo. V stanovanje v pritličju in v prvo nadstropje pa ogenj ni prišel, ker so dobri sosedje pomagali gasiti. Pogorelo je tudi okoli 5000 kg raznega žita, 400 kg mesa in masti, več skrinj za žito in nekaj hišnega orodja. Sosedje cenijo škodo sedanji draginji primerno približno na 110.000 K. Posestnica je zavarovana pri Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani le za 24.000 K. Kmetje, zvišajte zavarovalnino! Draginja ne odgovarja več starim zavarovalnim cenam!

Boroveljski okraj.

b Od Vrbskega jezera. (Procesija nemčurjev.) Nekaj novega so nemčurji med Vrbskim jezerom in Dravo vpeljali, namreč procesije. Vsako nedeljo in praznik se zberejo Nemci in nemčurji iz občin Hodiše, Otok, Škofiče, 70 do 200 mož, in hodijo v procesiji od vasi do vasi, med potjo pojejo nemške pesmi, pred nemčurjskimi gostilnami se ustavijo, zapojejo, pijejo sodček piva in hajdi naprej. Do zdaj so obhodili vse tukajšnje fare, prihodnjo nedeljo grejo čez Dravo v Rož. Križa ne nosijo pred procesijo. Ali imajo od papeža dovoljenja ali od kraljeve oblasti, ne vemo. A to je gotovo, da bi Slovenci v pasu B tako izziyalnih demonstracij ne smeli imeti, ker če se tam le trije Slovenci zberejo in pogovarjajo, že pride orožnik in jih razpodi. Naši ljudje so ogorčeni na demonstrante, kateri hočejo s svojim nastopom ne le pokazati svojo moč in perfidnost, ampak tudi prestrašiti mirno slovensko prebivalstvo, da bi se glasovanja ne udeležilo. Z vso pravico pa se ljudje tudi hudujejo nad vlado, da trpi tako očitno izzivanje in motenje javnega miru. V Škofičah je prišlo do pretepa, v Bilčovsu in Vesci so baje ženske nagnale demonstrante s kamenjem, meneč, da so prišli ropat. Mnogo demonstrantov ima orožne liste okrajnega glavarstva. Vi domači Slovenci, ne ustrašite se števila! Kaj je 200 mož nasproti našim glasovom pri plebiscitu? V vsaki posamezni občini jih imamo več. Pa ti demonstranti nimajo

niti glasovalne pravice. Tako se je iz Logavesi udeležilo devet — glasovalno pravico pa imata dva. Vseh 9 se je še le v zadnjem času sem priselilo in ti hočejo izzivati domačine, katerih rod je tu skozi 1300 let! Zastop občinski, zbudi se vendar in pošlji take, katere trpiš le iz dobrote v občini, čez demarkacijsko črto! In ti ubožna akcija, pogled, komu deliš svoje dobrote! Orožništvo, ne nastopaj vedno z rokavicami in okrajno glavarstvo, imej odprte oči in knjigo postave!

Cerkvene vesti. Umrli je 14. majnika t.l. č. g. Martin Bauman, vpokojeni župnik na Vratih, na svojem domu v Št. Lovrencu na Dravskem polju. Spominjamo se blagega pokojnika v molitvah. N. v m. p.! — Stalno vpokojen je č. g. Alojzij Umlauf, župnik v Labudu. — Sv. birma se bo delila v raznih krajih jugoslovanske Koroške po končanem plebiscitu.

Dobri vas. Naš starodavni samostan se je upravnno odcepil od Št. Pavla ter postal samostojen benediktinski priorat, ki so mu podrejena tudi posestva v Mariboru („Viktringerhof“). Kot prvi prior deluje zelo uspešno in požrtvovalno o. Viljem Rožman, vrli štajerski narodnjak. Za vzgled navedem samo dejstvo, da je g. prior podaril orlovskemu odseku našega izobraževalnega društva svoto 500 K in SLS v Ljubljani isto svoto. Bog živi gospoda priorja in njegovo delo!

Šte preveč občutljivi za mrzli zrak? Vsakovrstne bolečine se takoj pojavljajo? Slabost? Oj, kako tu ublažujejo bolečine in utrjujejo telo masaže s Fellerjevim pravim Elza-fluidom! 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici 36 K.

Potrebovali bi odvajajoče, želodec okrepjujoče sredstvo? Poslužite se le Fellerjevih pravih Elza-kroglic, 6 škatljic 18 K. Omot in poštnina posebej, a najceneje. Evgen V. Feller, Stubica donja, Elza-trg št. 67, Hrvatska.

Lastnik in izdajatelj: Gregor Einspieler, prošt v Tinjah.
Odgovorni urednik: Otmar Mihálek.
Tisk tiskarne Družbe sv. Mohorja v Prevaljah.

V zalogi
Družbe sv. Mohorja na Prevaljah
je izšla knjiga:
Sket - Podboj:
Slov. Sprach- und Übungsbuch
8. Auflage.
Cena vez. 40 K.

Vabilo
na
redni občni zbor
Hranilnice in posojilnice v Šmihelu
pri Pliberku
r. z. z n. p.
ki se vrši
v četrtek, dne 17. junija 1920,
ob 10. uri predpoldne,
v hranilničnih prostorih
v Šmihelu.

Dnevni red:

1. Poročila načelstva in odobrenje letnega računa za leto 1919.
2. Čitanje revizijskega poročila in ukrepi vsled istega.
3. Slučajnosti.

Načelstvo.

Opomba. Ako bi ob določeni uri ne bilo zadostno število zastopanih zadružnikov navzoč, se vrši drugi občni zbor pol ure pozneje, ki sklepa pri vsakem številu navzočih članov.

V naši kleti se lahko vsak prepriča, da so naša vina prvovrstna in da se nikjer ne kupi tako dobrih vin po nižjih cenah kakor pri vinski trgovini

Oset & Cajnko v Slovenjgradcu.

Bela in rdeča vina letnikov 1917, 1918 in 1919 vseh vrst v sodih in steklenicah na razpolago.

Pivo v sodih in steklenicah vedno vsako množino v zalogi.

Brzjav: Oset Cajnko Slovenjgradec.

Razglas.

Trška hranilnica občine v Železni Kapli bo začel z dnem

15. junija 1920

ob navadnih uradnih dnevih zopet redno poslovala; toda dvigovati zneske od vlog je mogoče šele od 15. julija 1920 naprej.

Kdor bo vplačal do 1. avgusta 1920 zaostale obresti od posojil, tistemu ne bo treba plačati zamudnih obresti.

Železna Kapla, dne 1. junija 1920.

Ravnateljstvo trške hranilnice.

Hočete obdržati svojo lepoto?
Hočete imeti kakor baržun mehko kožo? Hočete solnčnih peg, mozoljev in ogrcev?

Uporabljajte Fellerjevo pravo „Elza“ obrazno, kožo obvarujočo pomado. Občudovali in zavidali Vas bodo! 1 lonček 9 K. Št. III. močnejše vrste 12 K. K temu Fellerjevo najfinjšše lilijnomlečno milo 16 K.

Hočete imeti lepe, zdrave lase?
Fellerjeva prava „Elza“-Tannochina pomada za rast las doseže bujne lase! Zapreči prhaj in prerano osivenje. Zabranj plešo! 1 lonček 9 K.

Št. III. 12 K. K temu močno terovno milo za umivanje glave 8 K. Sampon 1 K. Mazilo za brke 2 K 50 vin. in 3 K.

Mučilo Vas kurja ocesa?

Fellerjev pravi turistovski obliž učinkuje brez bolečin hitro in zanesljivo! Nobenih kurjih ocesov! Nobenih žuljev! Nobene trde kože! Mala škatljica 4 K, velika škatljica 6 K.

Želite še kaj?

Fellerjeve „Elza“-umivalne pastilje (Kolonjska voda) 1 škatljica 7 K.

Fellerjev usipalni prašek proti potenju 1 škatljica 6 K.

Fellerjev mentolni črtnik zoper glavobol in zobobol 1 škatljica 4 K.

Fellerjev Elza-fluid 6 dvojnatih ali 2 veliki steklenici specialni 36 K.

Najboljši parfum z najfinjšim duhom od 8 K naprej. Najfinjši Hega-puder drja. Kluger, bel, roza in rumen, 1 velika škatljica 12 K.

Močna francovka v steklenicah po 8 K in 22 K. Ovoj in poštnina posebej, a najceneje. — **Evgen V. Feller,** lekarnar, Stubica donja, Elza-trg št. 67, Hrvatska.

Mariborska eskomptna banka

Glavni trg št. 141 **podružnica Velikovec** Glavni trg št. 141

Telefon šte. 7 (interurban). — Račun pošt. ček. urada SHS v Ljubljani št. 11.695.

Centrala Maribor.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju; dovoljuje vsakovrstne kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Podružnica izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.

Daje pojasnila vsak čas brezplačno.
Blagajna je odprta od 1/2 9. do 12. ure in od 15. do 16. ure (3. do 4. ure popoldne).

Podružnica Murska Sobota.

Izvršuje nakazila v tu- in inozemstvo. Kupuje in prodaja devize, valute in vrednostne papirje ter eskomptira trgovske menice; akreditivi na vsa tu- in inozemska mesta.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Borovljah.

Delniška glavica in rezervni zaklad:
okroglo K 50.000.000.

Dovoljuje vsakovrstne kredite po
najugodnejših pogojih.

Centrala v Ljubljani.

Podružnice:

Celje, Gorica, Sarajevo, Split, Trst in
Maribor.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun.

Nakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst.

Daje pojasnila vsak čas
brezplačno.

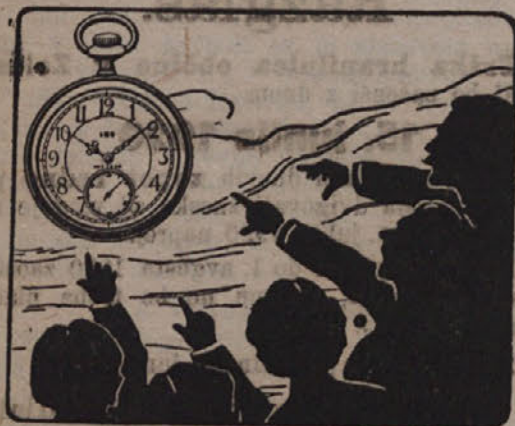
Društvene vesti.

Guštanj. Malgajeva čitalnica radi shoda v Žrelcu ni
uprizorila igre „Domen“ v nedeljo dne 6., temveč jo bo
teden pozneje, 13. t. m.

Listnica uredništva.

V Prevalje. Ljudje, ki mislijo, da bo še kdaj go-
spodarila Avstrija v Prevaljah, so veliki politični otroci.

**Hočete dobro in poceni
kupiti?**

**Najzanesljivejša ura
je Suttner-jeva ura!**

Nikelasta, jeklena, srebrna ali zlata ura, vsaka Vas bo za-
dovoljila! Tudi veržice, prstane in uhane, vsakovrstne da-
rove in potrebščine, kakor: škarje, nože, priprave za britje,
šibljake, diamante za rezanje stekla, doze za smodke
in cigarete, zapestnice itd.

Vse dobro in poceni najdete v ceniku firme

H. Suttner, Ljubljana št. 977.

Obvestilo.

Opozarjamo, da je g. Lujo Čančar
izstopil dne 26. maja iz naše službe ter
ni več upravičen sklepati za nas kup-
čijskih pogodb ali pa nakupovati les
kot naš zastopnik.

„Savinja“

društvo lesnih trgovcev in industrijcev
Celje.

Za ovčjo volno

plačuje najvišjo ceno edino-le

J. Oswald, Velikovec,
kavarna Sparl.

Zamenja pa za volno tudi razno blago za moške
in ženske obleke in perilo.

Kupi „Drava“ Maribor.

Rezan les (smrekov, jelkov, borov, mecesnov, bukov),
tesan les (smrekov, jelkov, borov),
okrogel les (smreka, jelka, bor, mecesen),
bukov les (hlode od 25 cm debelosti naprej),
drva (trda in mehka),
stoječi les v gozdu,
smrekovo skorjo

kupi vsako množino

„DRAVA“

lesna trgovska in industrijska družba
z o. z.

v Mariboru.

Kupi „Drava“ Maribor.

Mariborska eskomptna banka.

Vabilo na subskripcijo delnic.

Redni občni zbor dne 31. majnika 1920 je sklenil zvišati delniško glavico, od 6. na 10 milijonov kron, ter
pooblastil upravni svet izdati 10.000 komadov novih delnic po K 400.— nominale pod sledečimi pogoji:

1. Starim delničarjem se zagotovi opcijska pravica na ta način, da pripadejo na pet starih delnic dve novi
delnici po kurzu K 700.—.

Za izvrševanje opcijske pravice je treba deponirati delnice pri centrali v Mariboru, ali pri njenih podružnicah
v Murski Soboti in Velikovec.

2. Ostalih 4000 delnic se prepusti po kurzu K 850.— novim delničarjem.

3. Delnice participirajo na čistem dobičku banke od 1. julija 1920.

4. Kurzni dobiček po odbitku stroškov in pristojbin se dodeli rezervnemu zakladu.

5. Kupnino je pri prijavi polno vplačati. Od tega zneska se povrnejo 5% obresti do 30. junija 1920.

6. Prijavi se lahko osebno pri banki v Mariboru in pri njenih podružnicah v Murski Soboti in Velikovec ali
pismeno s priloženo tiskovino v času od 1. do včetega 30. junija 1920.

7. Dodelitev delnic si pridrži upravni svet.

Upravni svet

Mariborske eskomptne banke.